779/07

Den 17. september 2007 blev i sag nr. 70.774:

xxxxx xxxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

AP Skadesforsikring,
Aktieselskab
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har gruppeulykkesforsikring i AP Skadeforsikring Aktieselskab, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning i anledning af et anmeldt ulykkestilfælde den 6/12 2005, hvorved klageren mistede sin venstre arm og skulder.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren har udvist grov uagtsomhed i forbindelse med ulykken.

Det fremgår af klagerens skadeanmeldelse[23] af 16/12 2005[23]:

> "Efter udbedring af maskinstop på sortereanlæg, skulle skadelidte lukke låge til transportbånd. Maskinen blev imidlertid startet, inden dette var fuldført, og transportbånd fik fat i venstre arm.
> ...
> Venstre arm og skulder er amputeret ved ulykken."

Da ulykken skete på klagerens arbejdsplads, blev ulykken staks anmeldt til Arbejdstilsynet, ligesom der foreligger politirapport. Politiet ankom til ulykkesstedet efter 15 minutter, hvor det blev oplyst, at klagerens kollega, der også er hans far, og en Falckredder befandt sig på ulykkesstedet for at finde den afrevne arm.

Om uheldsstedet er i politiets anmeldelsesrapport bl.a. anført[26f]:

> "Uheldsstedet er et afsikret rum bagerst i venstre side af en maskine, der knuser asfalt. Maskinen har et ydre mål på ca. 10 x 3 m og ca. 4 m høj. Maskinen står på jorden monteret med hjul, der bruges i forbindelse med flytning af maskinen. I rummet er der et drivhjul/tromle med et gummitransportbånd omkring. Transportbåndet løber fra den ende uheldsstedet er langs maskinens længde aksel mod den anden. Maskinen bryder asfalt ned til en størrelse 0,16, og derefter leder det knuste materiale via et transportbånd inden i maskinen ud i den anden ende af maskinen og ned på jorden.
> ...
> Lågen til uheldsstedet var åben og sikringsboltene var fjernet. Sikringsboltene lå på et fremspring umiddelbart under lågen. Til højre for lågen i en højde af ca. 2 m var der et advarselsskilt der advarede mod bevægelige dele i rummet og ikke at stikke hænder ind i en åbenstående maskine. Et andet advarselsskilt advarede mod faren for nedfaldende materiale.
> ...
> Uheldsstedsundersøgelsen viste ydermere, at der bagved lågen var et rum ca. 1 m højt, 1,5 m langt og 3 m dybt. Rummet indeholdt nederst i højre hjørne et drivhjul/tromle, ved drivhjulet/tromlens indgreb i maskinen var der tøjrester, og på hjulkanten var der rester af blod."

Klageren blev afhørt den 12/1 2006. Det fremgår bl.a. af afhøringsrapporten[27a]:

> "Denne morgen og som ved alle andre morgener, er der en arbejdsprocedure med, at Afh. starter med at klargøre sin gummiged, og faderen, anm., var i gang med at klargøre sin maskine, og de havde den aftale, at den der først blev færdig med sin maskine, gik i gang med sortermaskinen, for at få den klargjort.
> ...
> Afh. havde været i gang med smøring og rengøring, og havde renset sten ud fra båndet, hvor han senere fik armen i klemme.
> Afh. fik nu en henvendelse fra faderen, om der løb vand ud af afh.s gummiged. Afh. gik nu hen til maskinen, og faderen startede sortermaskinen op.
> Efter at afh. havde konstateret, at det ikke var noget alvorligt med gummigedden, gik afh. tilbage til sortermaskinen for at lukke lågerne. Faderen var gået hen til sin arbejdsmaskine.
>
> Afh. kan ikke huske hvad der derefter skete, og hvordan han kom i klemme under båndet.
> Afh. kunne huske, at han klamrede sig til stolpen ved lugen for at undgå at få hovedet i klemme, og trak af al kraft sig selv fri. Afh. havde også 2 kradsemærker i ansigtet, og afh. huskede at han ligesom tænkte, at han ikke skulle få hovedet i klemme.
>
> Da afh. kom fri, så han at han manglede sin arm, og gik derefter hen til faderen, som fulgte med afh. over til firmabilen hvorfra de ringede til alarmcentralen.
> ...
> Afh. oplyste, at han var bekendt med, hvordan de skulle smøre og rense bånd inden opstart, og hvordan båndene kørte, og hvad funktionen maskinen havde, men en egentlig instruktion havde afh. ikke fået. Det var normalt, at maskinen blev startet om morgenen, og kørte indtil om aftenen, hvor den blev stoppet."

Klagerens far, der betjente gravemaskinen, da ulykken skete, har til politiet bl.a. forklaret[28]:

> "Efter at have kørt lidt begyndte knusemaskine at lække knusningsproduktet, da der var noget gummi, der sad forkert inde i maskinen.
>
> Afhørte forklarede, at de derfor gik i holdt, hvilket vil sige at de standsede maskinen. Derefter åbnede de sidelågen bagerst i venstre side for at rette gummiet. Boltene til lågen tog de ud og lage under lågen.
> Da gummiet var sat på plads, gik afhørte hen til sin gravemaskine og satte sig op og startede op igen.
> Knusemaskinen blev også startet op.
> Afhørte var ved at dreje rundt i sin gravemaskine, da han så sin søn stå med højre hånd på lågen, afhørte regnede med, at sønnen var ved at lukke den igen.
>
> Afhørte forklarede, at det næste der skete var, at hans søn kom op til ham i gravemaskinen og sagde, at han havde mistet sin arm, hvilket afhørte med det samme lagde mærke til. Derefter løb afhørte og sønnen op til kontorhuset og tilkaldte hjælp."

Selskabet afviste i skrivelse af 6/7 2006 til klagerens advokat at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren havde udvist grov uagtsomhed ved at have udført arbejde inde bag åbne skærme i nærheden af farlige bevægelige maskindele, medens anlægget var i drift.

Klagerens advokat anfægtede i skrivelse af 11/7 2006 afgørelsen, idet han bl.a. anførte, at selskabets afgørelse er truffet ud fra Arbejdstilsynets beskrivelse af det formodede hændelsesforløb i sagen, hvilket ikke beskriver det faktiske hændelsesforløb, ligesom han videre har anført[17a]:

> "Der er således ikke belæg for at antage, at tilskadekomne reelt har udført arbejde inde bag åbne skærme, medens anlægget var i drift.
>
> Denne holdning støttes endnu mere af, at De fuldstændigt negligerer den redegørelse, som min klient er kommet med i skadeanmeldelsen over for Dem, i hvilken han oplyser, at maskinen netop har været i maskinstop, og at det eneste, han ville foretage sig, var at lukke lågen. Der er således ikke tale om, at han har udført arbejde på selve maskinen, medens denne var i drift.
>
> Den samme redegørelse er afleveret i forbindelse med arbejdsskadesagens anmeldelse, jfr. vedlagte kopi af anmeldelse af arbejdsulykken."

Selskabet fastholdt imidlertid sin afgørelse, hvorefter klagerens advokat har indbragt sagen for nævnet den 28/11 2006 og nedlagt påstand om, at selskabet tilpligtes at anerkende, at ulykken falder inden for forsikringens dækningsområde. Til støtte for sin påstand har advokaten bl.a. anført[1]:

"Klager kan ikke huske, hvad der skete, men han kom i klemme under sorteringsmaskinens bånd og han klamrede sig fast for ikke at få hovedet i klemme. Han rykkede sig fri ved en kraftanstrengelse, men hans arm var blevet revet af.

Som nævnt husker klager ikke, hvad der skete, men faderen har til politiet forklaret, at han så klageren med hånden på lågen ind til maskinen, og han regnede med, at klager var ved at lukke lågen.

Ligeledes har faderen forklaret, at han og en Falckredder efter ulykken løb tilbage for at finde den afrevne arm, hvilket efter hans opfattelse kunne være forklaringen på, at der ved politiets besigtigelse stod så mange låger åbne til maskinen.

Efterfølgende har man, på O. Universitetshospital forsøgt at sy den afrevne arm på igen, men dette lykkedes ikke, hvorfor såvel arm som skulder blev amputeret.

Arbejdstilsynet besigtigede d. 6. december 2005 den omhandlede maskine og nedlagde i den forbindelse forbud mod at genoptage arbejdet med maskinen, før der var truffet foranstaltninger til at sikre, at der ikke kunne arbejdes ved sortereren, når skærmene var åbne.
Arbejdstilsynet vurderede, at arbejdet ved knuseren/sorteranlægget ikke var udført sikkerhedsmæssigt forsvarligt, idet klageren havde udført arbejde inde bag åbne skærme - i nærheden af farlige bevægelige maskindele - mens maskinen var i drift.
...
Ved vurderingen fra Arbejdstilsynet har man derfor hverken haft klagers eller faderens forklaring.

Arbejdstilsynets beskrivelser er med andre ord ikke grundet på de involverede parters forklaringer om, hvordan hændelsesforløbet rent faktisk var.

Det kan ikke lægges til grund, at klager skulle have udført arbejde inde bag åbne skærme, medens knuseren/sorteranlægget var i drift.

Indklagede ser ganske bort fra beskrivelsen, som klager er kommet med i skadeanmeldelsen over for indklagede, nemlig at knuseren/sorteranlægget havde været i maskinstop, og at det eneste, han ville foretage sig, var at lukke lågen. Det kan derfor ikke lægges til grund, at han, som hævdet af indklagede, udførte arbejde på selve maskinen, medens den var i drift."

Selskabet rettede efter sagens indbringelse for nævnet henvendelse til D. ved skrivelse af 14/12 2006. D. er importør af asfaltknuseren, og selskabet ønskede nogle specifikke oplysninger om maskinen til klarlæggelse af hændelsesforløbet. Selskabet bad importøren besvare følgende spørgsmål[14]:

"1. Kan man komme til skade ved, at man lukker lågerne ude fra, medens maskinen kører?

Du svarede dengang: Det kan ikke lade sig gøre, medmindre man stikker fingrene/armen ind i maskinen.

2. Er det muligt at blive suget ind i maskine, når man står foran den åbne låge for at lukke den?

Du svarede dengang: Absolut nej.

Derudover har jeg nu 2 tillægsspørgsmål:

A. Kan du forestille dig/vil du kommentere, hvordan man ved at lukke lågen udefra, kan få armen i klemme i maskinens indre transportbånd?

B. Kan det lade sig gøre/er der risiko for at komme til skade, hvis sikkerhedsreglerne og advarselsskiltene overholdes?"

Importøren besvarede de stillede spørgsmål i skrivelse af 2/1 2007. Det fremgår bl.a. heraf[13]:

"De har stillet en del spørgsmål, som jeg vil besvare ved hjælp af det materiale, som bliver leveret med maskinen vedr. betjening og skiltning på anlægget. Dette materiale beskriver tydeligt, hvad man må gøre, og hvilke personer der må demontere sikkerhedsskærme."

Af materialet, der leveres med maskinen fremgår bl.a.:

"***1.5 SIKKERHED FØR OG UNDER VEDLIGEHOLDELSESARBEJDET***
Maskinen må kun betjenes af uddannet eller instrueret personale.
…
7. Lad aldrig maskinen køre uden opsyn, mens der er afmonteret beklædninger og åbnet skærme. Hold omkringstående personer på afstand fra maskinen, så længe skærmene er åbnet."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 12/3 2007 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Uanset om SCS' eller SCS' fars erindring om, hvad der foregik inden ulykken, er den rigtige, så er det et faktum, at SCS var helt tæt på maskinen med åbne låger ***til trods for***, at knusemaskinen var startet op, og SCS ville lukke lågerne ***på den arbejdende maskine*** og har i den forbindelse stukket hånden ind i den åbne maskine - ellers kan ulykken ikke få de følger, som den fik.
…
AP Skade har kontaktet importøren af asfaltknuseren, D., og spurgt, om man kan komme til skade, ved at man lukker lågerne udefra, mens maskinen kører. Importøren har hertil svaret, at det ikke kan lade sig gøre, medmindre man stikker fingrene/armen ind i maskinen. Importøren har ligeledes oplyst, at det ikke er muligt at blive suget ind i maskinen, når man står foran den åbne låge for at lukke den.

Disse svar harmonerer også med Arbejdstilsynets vurdering, hvorefter 'arbejdet ved knuser/sorteranlægget ikke er udført sikkerhedsmæssigt forsvarligt, idet tilskadekomne har udført arbejde inde bag åbne skærme - i nærheden af farlige bevægelige maskindele - mens anlægget var i drift' …"

Efterfølgende har klagerens advokat i skrivelse af 3/4 2007 bl.a. anført:

"Først må jeg meddele, at min klient lige fra starten af sagen har oplyst, at han var i færd med at ville lukke låger. Der er ikke ændret forklaring fra min klients side på noget tidspunkt.

Der er på ingen måder i sagen noget bevis for, at min klient skulle have stukket hånden ind i en igangværende maskine. Dette kunne f.eks. endvidere være tilfældet, at en tøjdel har fået fat.

Uanset, at der gøres store forsøg på at beskrive, at min klient har udført en groft uagtsom handling, er der dog ingen bevis for, at dette er tilfældet.

Herudover tillader AP Pension at henvise til meddelelse fra importøren af asfaltknuseren, som overfor AP Skade har meddelt visse oplysninger.

Det forholder sig således, at AP Pension i skrivelse af 3. januar 2007 har oplyst overfor Ankenævnet for Forsikring, at man ønsker at indhente supplerende oplysninger fra producenten, D. Man har endvidere i et brev af 14. december 2006 henvendt sig til producenten med en række uddybende spørgsmål.

Dennes skrivelse af 3. januar 2007 reagerer jeg på ved skrivelse af 9. januar 2007 til AP Pension. I skrivelse af 9. januar 2007 anmoder jeg om, forinden der indhentes oplysninger fra D. da at modtage oplysninger om de stillede spørgsmål, således at der ikke var mulighed for at indhente ensidige udtalelser.

AP Pension har ikke engang reageret på skrivelsen af 9. januar 2007 og tillader sig endog efterfølgende nu at henvise til oplysninger, som hverken på den ene eller anden måde er dokumenteret."

Selskabet har hertil i skrivelse af 25/4 2007 bl.a. anført[5]:

"I vort svarskrift antyder vi ikke, at … (herefter kaldet SCS har ændret svar, men med vores redegørelse gør vi det klart, at SCS går i gang med at lukke låger, selv om sortermaskinen er startet op. Ét af advarselsskiltene (bilag …) lyder:

FARLIGT!

1. Risiko for at få hænderne i klemme. Rør ikke ved dele inde i maskinen, mens den er i gang.

2. Undgå at berøre dele inde i maskinen, der kan trække hænder og arme ind i og påføre dem alvorlige eller livsfarlige kvæstelser.

3. Stands maskinen, inden der åbnes eller fjernes beklædninger.

SCS kan ikke have været i tvivl om, at maskinen var startet op, da han ville til at lukke lågerne, for ud over, at maskinen i sig selv larmer meget, når den kører, lyder der som en ekstra sikkerhed et signalhorn, når maskinen startes op.

Som det fremgår af ovenstående, kan hænder og arme trækkes ind i maskinen, ***hvis de berører dele inde i maskinen***.

Advokaten antyder, at det f.eks. endvidere kunne være tilfældet, at en tøjdel har fået fat. Vi minder her om, at det i klageskriftet på side 1 er oplyst, at 'Klager var iført kedeldragt, som var knappet ved ærmerne med velcotape og tryklås', hvilket er i overensstemmelse med, hvad SCS oplyste til politiet, idet det af politirapporten fremgår, at 'Dragten var i afh. størrelse, og var knappet ved ærmerne med velcotape og tryklås'.

> Der er således ikke grund til at antage, at sikkerhedsreglerne vedrørende påklædning ikke er overholdt.
> …
> Når vi indhenter oplysninger, er det ikke med det formål at undgå at betale erstatning, men derimod med det formål at få sagen bedst muligt belyst, således at der udbetales erstatning, når betingelserne herfor er opfyldt.
> …
> Ulykke-skadeafdelingen registrerer, når de modtager og sender post, men der er ikke registreret noget om et brev af 9. januar 2007 fra Dem, og en gennemgang af hele sagen viser heller ikke noget brev fra Dem, så det må være et af de uheldige tilfælde, hvor et afsendt brev ikke kommer frem til modtageren."

Ved skrivelse af 9/5 2007 tilstillede advokaten nævnet kopi af hans skrivelse af 9/1 2007. Han beklagede desuden, at han ikke på et tidligere tidspunkt var blevet informeret om spørgsmålene til importøren. Afslutningsvis har advokaten anført:

> "Det er min opfattelse, at AP Pensions skrivelse forplumrer sagens faktiske forhold, nemlig at man her befandt sig på en arbejdsplads en december morgen kl. 06, og at man blot ville lukke nogle låger, hvorfor man således ikke havde til hensigt at sætte hånden ind i maskinen. At noget har fået fat i hånden/ærmet eller andet, som har trukket armen ind, er en anden sag, men ikke en sag med en handling, som kan betragtes som grov uagtsomhed."

Afslutningsvis har selskabet tilstillet advokaten den ønskede korrespondance med importøren.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**§ 4. Forsikringen dækker ikke:**
> …
> f) Følgevirkninger af handlinger som forsætligt eller ved grov uagtsomhed er forårsaget af den tilskadekomne, herunder selvmordsforsøg samt eventuelle følger heraf. Dette gælder uanset den tilskadekomnes sindstilstand ved fremkaldelsen af ulykkestilfældet."

Nævnet udtaler:

Klageren har til politiet forklaret, at han ville lukke lågerne, og at han ikke kan huske, hvad der dernæst skete, eller hvorledes han var kommet i klemme.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet det ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at klageren har stukket en hånd i maskinen, og der er heller ikke vidner, der har set dette.

Nævnet finder det herefter ikke godtgjort, at skaden er forvoldt ved en uagtsomhed, der kan tilregnes klageren som grov.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet AP Skadesforsikring, Aktieselskab, skal anerkende, at klageren ikke har handlet groft uagtsomt i forbindelse med skadens opståen, og skal genoptage sagsbehandlingen.

J. Hermann